

Tantárgy neve / Course: Az iskoláztatás problémátörténete	Kreditszám / Credit: 4
Oktató / Instructor: Nagy Péter Tibor	
Tanóra típusa / Type: kötelező	
Óraszám (félévi/heti) / Hours (per semester/week): 12L/30N	
Számonkérés módja (koll. / gyj.) / Requirements (exam/seminar grade): gyakjegy	
Tantárgy tantervi helye (félév) / Course in the curriculum (semester): őszi szemeszter	
Előtanulmányi feltételek / Prerequisite:	
Tantárgyleírás / Course description: A tantárgy oktatásának célja: A hallgató ismerje meg a modern iskolarendszerek kialakulásával és működésével összefüggő alapvető jelenségeket, és tárja fel azok kapcsolódását a társadalom- és oktatástörténeti folyamatokhoz; a már megszerzett ismereteit tudja alkalmazni a jelenkori problémák beazonosítására, és legyen képes a történeti folyamatokba illeszkedő megoldási javaslatok megfogalmazására. A tárgy középpontjában a magyar oktatási rendszer aktuális problémái állnak, melyeket egyrészt történeti dimenzióban vizsgálunk, másrészt a nemzetközi trendek kontextusába is elhelyezünk, annak érdekében, hogy a jelenségek mögötti okok feltárása rendszerszintű legyen. A feltárt problémákra megoldási javaslatokat is kidolgozunk egyéni és csoportos formában, ahol nagy hangsúlyt fektetünk annak tudatosítására, hogy a javasolt változásokat nem a jó-rossz tengelyen kell elhelyeznünk, hanem kizárólag azt kell vizsgálnunk, hogy milyen hatással lehet az adott intézkedés az oktatási rendszer egészére vagy egyes szegmenseire. Kurzustematika: 1. A modern iskolarendszer kialakulása, jellemzői 2. Örökzöld dilemmák a tankötelezettségről 3. Esélyegyenlőség és szelekció az elemi oktatás szintjén 4. Királyi és nem királyi utak az elitbe 5. Szakképzés – a (visszatérő) válság okai hazánkban	

6. Oktatás és nemzeti esélyek – hol tartunk?

Kompetenciák / Competencies:

- 1) **Tudás / Knowledge:** nevelési rendszerek működése, története, átalakulása.
- 2) **Képesség / Skills:** rendszerszintű és intézményszintű jelenségek szétválasztása, egymásra vonatkoztatása, egy probléma bemutatása, megoldási javaslatok megvitatása.
- 3) **Attitűd / Attitude:** nézőpontok váltása, folyamatszempont, kritikai/elemző megközelítésmód.
- 4) **Autonómia és felelősség / Autonomy and Responsibility:** felelős mérlegelés az intézményfejlesztés területén.

Kötelező irodalom / Compulsory reading:

KELEMEN Elemér: Fordulópont a magyar oktatás történetében. 70 éves az általános iskola. *Educatio* 2015/4., 36-47.
LADÁNYI Andor: Két évforduló. A nők felsőfokú tanulmányainak száz éve. *Educatio* 1996/3., 375-389.
LUKÁCS Péter: Iskolarendszerek a fejlett országokban. *Educatio* 1996/2., 203-214.
MÁRTONFI György: A szakképzés intézményrendszerének átalakulásai. *Educatio* 2016/1., 46-57.
NAGY Péter Tibor: Az iskolalátogatási és iskolaszervezési kényszer formaváltozatai. *Educatio* 1999/4., 752-770.
SETÉNYI János: Az elitoktatás jelentésváltozása. *Educatio* 1995/4., 629-638.

Ajánlott irodalom / Recommended reading:

KELEMEN Elemér: Fordulópont a magyar oktatás történetében. 70 éves az általános iskola. *Educatio* 2015/4., 36-47.
LADÁNYI Andor: Két évforduló. A nők felsőfokú tanulmányainak száz éve. *Educatio* 1996/3., 375-389.
LUKÁCS Péter: Iskolarendszerek a fejlett országokban. *Educatio* 1996/2., 203-214.
MÁRTONFI György: A szakképzés intézményrendszerének átalakulásai. *Educatio* 2016/1., 46-57.
NAGY Péter Tibor: Az iskolalátogatási és iskolaszervezési kényszer formaváltozatai. *Educatio* 1999/4., 752-770.

SETÉNYI János: Az elitoktatás jelentésváltozása. Educatio 1995/4., 629-638.

Számonkérés, követelmény / Evaluation, requirements:

- 75%-os részvétel
- értékelés módja: szóbeli vizsga

Az értékelés módszere és rendszere / Assessment methods and its system: szóbeli vizsga

Tantárgyfelelős (név, beosztás, tud. fokozat) / Subject supervisor (name, position, academic degree): -

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha vannak(név, beosztás, tud. fokozat) / Instructors involved in teaching the course, if any (name, position, academic degree): -